

Beleidsplan wet OKE (Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie) en Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) 2011 - 2014

Inleiding

In Deventer wonen op dit moment ongeveer 2.500 peuters van 2 of 3 jaar. De meeste peuters, namelijk 80 procent, hebben geen extra zorg nodig. Bij ruim 17 procent van deze kinderen is dat wel nodig, zij groeien op met een ontwikkelings- of taalachterstand. Het aantal peuters met een achterstand ligt in Deventer boven het landelijk gemiddelde van 15 procent. De 435 kinderen die extra zorg nodig hebben, behoren tot de doelgroep van de Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). Naast deze kinderen hebben 125 kinderen speciale zorg nodig van buiten de VVE. Deze peuters ontvangen speciale zorg van daarvoor specifiek toegeruste instellingen.

Investeren in jonge kinderen betekent investeren in een goede toekomst. Voor deze kinderen én voor de samenleving. De periode voordat kinderen naar school gaan, is cruciaal voor de ontwikkeling van kinderen. Kinderen (met een achterstand) lopen het risico dat zij op de basisschool beginnen met een fikse taal- of ontwikkelingsachterstand. Om dit te voorkomen zet de rijksoverheid sinds een tiental jaren in op VVE.

Ook Deventer voert sinds 2000 VVE-beleid. Dit wordt uitgevoerd in de peuterspeelzalen van Raster en in de kleutergroepen van de basisscholen van de Stichting Openbaar Primair Onderwijs en Quo Vadis. In 2006 is er in de landelijke regelgeving een bestuurlijke en financiële scheiding (de 'knip') aangebracht tussen de voorschoolse educatie op de peuterspeelzaal en kinderopvang en de vroegschoolse educatie in de kleutergroepen van de basisschool. De gemeente is bestuurlijk en financieel verantwoordelijk voor de voorschoolse periode. De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de vroegschoolse periode. Zij ontvangen hiervoor middelen van de rijksoverheid.

Ondanks deze scheiding, zijn peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en basisscholen verplicht om te zorgen voor een vloeiende overgang van de voorschoolse naar de vroegschoolse educatie. In andere woorden: een doorlopende leerlijn.

De gemeente, Raster en de schoolbesturen hebben afgesproken om de samenwerking op het gebied van de VVE voort te zetten, ook na de knip op rijksniveau. De partijen tekenden hiervoor in 2007 een *Convenant voor- en vroegschoolse educatie*. Dit is inmiddels afgelopen. In het najaar van 2011 zal een nieuw convenant worden ondertekend en dit zal ter informatie naar de gemeenteraad worden gestuurd. Het nieuwe convenant bevat afspraken over o.a. de doelgroep van de VVE, de inhoud en het te realiseren bereik.

Om de kwaliteit van de voorschoolse educatie te verbeteren, wil de gemeente Deventer peuterspeelzaalwerk en kinderopvang samenvoegen in zogeheten kindcentra. In het najaar van 2011 ontvangt de gemeenteraad een beleidsvisie over dit onderwerp. Het kindcentrum biedt de mogelijkheid kinderopvang en peuterspeelzaalwerk te combineren, in nauwe afstemming met school. Op dit moment lopen er drie pilots, in Lettele/De Worp en in de Rivierenwijk waarbij peuterspeelzaalwerk en kinderopvang samen gaan. De ervaringen uit deze pilot worden meegenomen in de beleidsvisie.

Het doel van het kindcentrum is dat voor alle kinderen die dat nodig hebben een voorschoolse voorziening beschikbaar is. Deze combineert opvang, ontwikkeling en educatie van de kinderen. Alle kinderen die het nodig hebben, krijgen in het kindcentrum VVE van goede kwaliteit aangeboden. De doorgaande leerlijn is daarbij gegarandeerd; de kindcentra werken samen met het basisonderwijs en het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) Deventer.

Beoogd resultaat

Het beoogde hoofdresultaat is het opheffen van het non-bereik. Er mag geen enkele VVE-peuter meer tussen "wal en schip" vallen: elke peuter moet een passend VVE-aanbod krijgen.

1. Alle peuters van 2 en 3 jaar met een taal- of ontwikkelingsachterstand bezoeken een voorschoolse voorziening waar VVE wordt gegeven. Er is samenhang in het overleg met de ouders, het pedagogisch en didactisch handelen en op het gebied van zorg en begeleiding. Het streven is om 2011 70 procent van de peuters te bereiken, in 2012 85 procent en in 2013 100 procent.
2. Goede overgang van kindcentrum naar basisonderwijs voor elke peuter.
3. Er is een doorgaande leerlijn. De VVE op het kindcentrum is in lijn met het basisonderwijs. Met andere woorden: aandacht voor de doorgaande lijn van voor- naar vroegschoolse educatie en het onderwijs.
4. Monitoring van de resultaten. Het inzichtelijk krijgen van de 'VVE-loopbaan' vanaf het allereerste moment tot en met groep 8 van het basisonderwijs en het vaststellen van de opbrengsten van de totale educatie.

Kader

Het kader voor dit voorstel is als volgt:

- de Wet Onderwijskansen door Kwaliteit en Educatie (OKE) geldt sinds 1 augustus 2010 en vraagt om uitvoeringsmaatregelen. Deze wet regelt onder meer een bredere aandacht voor de doorgaande lijn van vroegschoolse educatie en het onderwijs en het vaststellen van de opbrengsten van vroegschoolse educatie;
- de prestatieafspraken over VVE met de rijksoverheid zijn gemaakt in het kader van het grootstedenbeleid en lopen tot 1 januari 2011. Vanaf 2011 gelden voor de grote gemeenten voor de VVE dezelfde regelgeving en bekostigingssystematiek als voor de overige gemeenten;
- de Inspectie van het onderwijs heeft de kwaliteit van de VVE in Deventer onderzocht en in november 2010 een samenvattend rapport uitgebracht over de kwaliteit en opbrengsten van de VVE in Deventer.

Onderbouwing

A. VVE tot nu toe, samenvatting rapport Inspectie van het Onderwijs

In Deventer is in de afgelopen jaren veel bereikt. Dit blijkt uit een rapport van de Onderwijsinspectie in opdracht van de gemeente. Het rapport van de Onderwijsinspectie¹ geeft inzicht in de bereikte resultaten en verbeterpunten. Het rapport is opvraagbaar, de samenvatting treft u als bijlage aan. De Inspectie trekt conclusies en doet aanbevelingen op het niveau van de individuele peuterspeelzalen en scholen en het totale gemeentelijk beleid.

Het aanbod

Over het aanbod van VVE is de onderwijsinspectie tevreden. Deventer biedt in de peuterspeelzalen VVE aan aan kinderen van twee en drie jaar. Sinds 2009 hanteert Deventer een variantenmodel als opvolger van het kern- en volgbeleid, waarin de inzet van de VVE toeneemt naarmate er in een peuterspeelzaal meer kinderen uit de VVE-doelgroep aanwezig zijn.

In alle varianten bezoeken alle driejarige doelgroepkinderen de peuterspeelzaal vier dagdelen per week en niet-doelgroepkinderen twee dagdelen. In alle peuterspeelzalen wordt het programma Piramide gebruikt. De intensiteit (aantal thema's, inzet tutor,) neemt toe naarmate het percentage doelgroepkinderen stijgt. Ook het ouderprogramma is intensiever naarmate het percentage doelgroepkinderen hoger is. Toetsen voor taal, ruimte en ordenen meten het resultaat van de inzet. Op acht Raster-locaties in Deventer wordt variant 4 (VVE-volledig) uitgevoerd, op 3 locaties variant 3 (een minder intensieve variant van VVE).

De kwaliteit van de VVE

¹ Inspectie van het Onderwijs, *De kwaliteit van VVE in de gemeente Deventer in 2010*, november 2010.

De Inspectie van het onderwijs is tevreden over het werk van de peuterspeelzalen. Ze vraagt echter van groep 1 en 2 van het basisonderwijs om meer opbrengstgericht te werken. De meeste scholen evalueren de resultaten niet en de resultaten worden niet benut om het VVE-beleid op school te verbeteren. De condities waaronder peuterspeelzalen en scholen werken zijn voldoende: het personeel is gekwalificeerd, de groeps grootte, de bezetting van de groepen en de VVE-tijd per week voldoen aan de wettelijke eisen.

Resultaten

Op het gebied van resultaten is de Inspectie niet alleen kritisch over het opbrengstgericht werken van de scholen, maar ook over de gemeente. De gemeente onderzocht de resultaten van de VVE voor het laatst in 2007. De gegevens van Raster lopen tot 2008/2009, de gegevens van de basisscholen tot 2007/2008. Deze gegevens laten zien dat kinderen profiteren van VVE. De resultaten van de VVE-monitoring worden meegenomen in Jeugd in Beeld (jeugdmonitor).

Ouders

Betrokkenheid van ouders is belangrijk om het effect van VVE te vergroten. De Inspectie van het onderwijs geeft aan dat in Deventer een groot aantal ouderprogramma's wordt uitgevoerd. Er is echter geen inzicht in de doelen van deze programma's en de resultaten die deze opleveren.

Doorlopende lijnen

De Inspectie vindt de doorgaande lijn tussen voor- en vroegschoolse educatie een verbeterpunt. Een goede doorgaande lijn is meer dan het gebruik van hetzelfde programma. Het is tevens van belang dat er afstemming is in de benadering van de ouders, het pedagogisch en didactisch handelen en op het gebied van zorg en begeleiding.

Tot slot gaat het onderzoek nog in op de conclusies over het beleid van peuterspeelzalen en scholen en uitvoeriger op de conclusies en aanbevelingen voor het gemeentelijk beleid.

Conclusies en aanbevelingen voor Raster en scholen

Over de VVE op instellingsniveau zegt de Inspectie dat de uitvoeringscondities, zoals aangegeven in de OKE-wet op orde zijn. Het educatief handelen van leidsters en leerkrachten is merendeels goed, de ontwikkeling van peuters en kleuters is in beeld, de contacten met externe zorgverlening zijn adequaat. De inspectie formuleert ook aandachtspunten voor de peuterspeelzalen en scholen. Het ouderbeleid kan beter. Een belangrijk aandachtspunt voor de vroegscholen is de inbedding van VVE in de schoolbrede kwaliteitszorg. Er zijn kritische opmerkingen over de doorgaande lijn en vooral over het feit dat er onvoldoende opbrengstgericht wordt gewerkt. De meeste scholen evalueren de resultaten niet en de ervaringen worden niet benut om het VVE-beleid bij te sturen.

Conclusies en aanbevelingen voor de gemeente

Hieronder gaan we in op de belangrijkste conclusies en aanbevelingen van het gemeentelijk beleid.

Regierol gemeente

De inspectie constateert dat de regievoering vanuit de gemeente de afgelopen jaren steviger had gekund.

Doelgroepbepaling

Op dit punt is de inspectie erg tevreden. De gemeente Deventer kijkt niet alleen naar het leerling gewicht², maar ook naar het beginniveau bij peuters en kleuters door middel van toetsen. Daardoor krijgen de juiste kinderen VVE. De inspectie geeft wel aan dat niet alleen gekeken moet worden naar taalachterstand, maar ook de kinderen waar zorg is op andere ontwikkelingsgebieden. De gemeente past de doelgroepdefinitie hier op aan.

² Voor elke leerling wordt bij de toelating tot een school een gewicht vastgesteld. Voor het bepalen van het gewicht van de leerling wordt gekeken naar de opleidingen van de ouder(s).

Werving en toeleiding

Of kinderen in aanmerking komen voor VVE wordt getoetst op de peuterspeelzaal, vlak voor hun derde verjaardag. Daarmee worden de kinderen bereikt die de peuterspeelzaal al bezoeken. Niet bekend is echter hoeveel kinderen gebaat zouden zijn bij VVE, maar de peuterspeelzaal niet bezoeken. De Inspectie maakt hierover kritische opmerkingen en zegt dat het bereik ontoereikend is en het beleid niet helder. Onduidelijk is welke afspraken zijn gemaakt over verantwoordelijkheidsverdeling en evaluatie en analyse van het bereik.

B. Acties

Na de constatering dat de regievoering vanuit de gemeente steviger kan, wordt de VVE stuurgroep uitgebreid met een vertegenwoordiger van Sine Limite en GGD IJsselland. Daarnaast krijgt de stuurgroep een duidelijker opdracht waar het de monitoring van participatie en prestaties van peuters en leerlingen betreft. Dit sluit aan bij het VVE-beleid en het toekomstige convenant.

De gemeente onderzoekt in het najaar VVE-resultaten opnieuw. Zij zal met Raster en de schoolbesturen in het verlengde van het nog af te sluiten convenant afspraken maken over de registratie, verzameling en verwerking van gegevens, en het gebruik hiervan voor verdere kwaliteitsverbetering. De resultaten van de VVE-monitor worden meegenomen in 'Jeugd in beeld'.

Het aanbod voor ouders wordt opnieuw bekeken. Ouderactiviteiten en opvoedingsondersteuning liggen in de praktijk vaak in elkaars verlengde en overlappen soms. Ouderactiviteiten worden daarom bekeken in samenhang met het aanbod van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Ook is het belangrijk een link te leggen met het Participatiebudget (vooral volwasseneneducatie).

Een goede doorgaande lijn is een wettelijke verplichting. Schoolbesturen, peuterspeelzalen en de gemeente moeten hier in het lokaal educatief overleg afspraken over maken. Deze worden vastgelegd in het nieuwe convenant. In het najaar dient dit nader te worden uitgewerkt.

C. De Wet OKE

De wet OKE heeft een aantal doelstellingen:

1. Invoering landelijke kwaliteitseisen voor het peuterspeelzaalwerk

Er worden landelijke kwaliteitseisen ingevoerd voor het peuterspeelzaalwerk, vergelijkbaar met de kwaliteitseisen van de kinderopvang (harmonisatie). Het gaat daarbij om eisen over maximale groepsgrootte en de kwalitatieve en kwantitatieve begeleiding. In Deventer voldoet het VVE-peuterspeelzaalwerk aan deze eisen.

2. Landelijke kwaliteitseisen voor de voorschoolse educatie

De wet OKE stelt kwaliteitseisen op het peuterspeelzaalwerk en de kinderopvang voor de VVE. De kwaliteitseisen voor voorschoolse educatie zijn uitgewerkt in het *Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie van 7 juli 2010 (Staatsblad 298)*. In Deventer voldoen de VVE-peuterspeelzalen aan deze eisen.

3. Een dekkend aanbod aan voorschoolse educatie

De gemeente moet zorgen voor een dekkend aanbod aan VVE van hoogwaardige kwaliteit. Voor Deventer betekent dit dat er 185 plaatsen moeten zijn. (Dit landelijke criterium wordt vastgesteld op basis van 75% van het aantal 4 en 5-jarige kinderen met een leerling gewicht). In Deventer zijn voldoende plaatsen. De cijfers van Raster wijzen uit dat er in het schooljaar 2009/2010 405 VVE-plekken zijn. Deze zijn niet allemaal bezet. De inspanningsverplichting voor de gemeente is echter om het bereik van de VVE te vergroten, zodat meer doelgroeppeuters gebruik kunnen maken van het aanbod.

4. Financiële toegankelijkheid

Volgens de wet OKE moet de VVE voor alle ouders van doelgroepkinderen financieel toegankelijk zijn. Minister Van Bijsterveldt heeft dit voorjaar een brief aan de Kamer geschreven waarin ze aangeeft dat alleen voor ouders van doelgroepkinderen een maximale ouderbijdrage voor voorschoolse educatie op de peuterspeelzaal wordt ingesteld. Deze ouders mogen niet meer betalen dan de laagste ouderbijdrage in de kinderopvang. In Deventer is er voor de lagere inkomens sprake van een lagere ouderbijdrage dan de landelijke richtlijn.

5. Doorgaande lijn en vaststellen opbrengsten van vroegschoolse educatie

In het Lokaal educatief overleg moeten (op grond van de wet OKE) de gemeente, de schoolbesturen en de besturen van de voorschoolse instellingen afspraken maken over de doorgaande lijn en de resultaten van de vroegschoolse educatie.

In Deventer werd de doorgaande lijn tot voor kort gerealiseerd door gebruik van het programma Piramide. Een aantal scholen werkt echter niet met Piramide of wenst over te gaan op andere vormen van taalstimulering. Dat betekent dat nadere afspraken nodig zijn over de doorgaande lijn. Daarbij moet er commitment zijn van alle partijen om te blijven investeren in kinderen die een risico lopen op taal- en/of ontwikkelingsachterstanden. Op basis van het nog af te sluiten convenant zullen hierover uitvoeringsafspraken gemaakt worden (onder meer over het meten van de opbrengsten).

6. Toezicht

De wet OKE zorgt voor landelijke kwaliteitseisen en landelijk toezicht op peuterspeelzalen en voor- en vroegschoolse educatie (VVE). De afgelopen maanden heeft de GGD Nederland hiervoor toetsingskaders ontwikkeld. Inspecteurs bij de GGD worden voorbereid op deze nieuwe wettelijke taak door middel van informatie en scholing. De inspectie maakt op basis van de wet OKE jaarlijks afspraken met de gemeente Deventer over de onderwerpen en de locaties waar VVE-toezicht wordt gehouden. Met betrekking tot toezicht is een separate B&W-nota gemaakt.

D. Aanpassing van beleid / nieuwe activiteiten

Op grond van de wetgeving en het inspectierapport zijn de onderstaande beleidsmaatregelen geformuleerd. Tevens zijn de afgelopen maanden diverse gesprekken gevoerd over de ontwikkelingen op het gebied van VVE. Hieruit kwam een aantal nieuwe initiatieven naar voren, die goed passen in de aanpak van taal-/ontwikkelingsachterstand bij kinderen in Deventer.

1. Verbreden van aanbieders

VVE wordt nu alleen uitgevoerd op kindcentra/peuterspeelzalen van Raster. Hoewel Raster de grootste aanbieder is, moet een regeling voor de bekostiging van VVE zo open zijn dat ook andere aanbieders daar gebruik van kunnen maken. Voorwaarde is uiteraard dat zij voldoen aan helder geformuleerde kwaliteitscriteria. Deze krijgen een plek in een gemeentelijke verordening, die we baseren op landelijke regels. Uitgangspunt is dat elke aanbieder aanspraak moet kunnen maken op VVE-geld. Hierdoor wordt een breder bereik mogelijk en het vergroot de keus voor ouders.

2. Afsluiten nieuw convenant

Tussen partijen in Deventer leeft het besef dat overeenstemming noodzakelijk is om het VVE-beleid voort te zetten. Partijen willen een nieuw convenant afsluiten als opvolger van het convenant uit 2007. Partners zijn gemeente, schoolbesturen, Raster en GGD IJsselland. Nieuwe aanbieders van VVE dienen het nieuwe convenant te ondertekenen en de uitgangspunten te hanteren.

3. Betrekken kinderopvang

De kinderopvang is nog niet op grote schaal bij de VVE betrokken. Er loopt wel een pilot (Kindercentrum Rivierenwijk) Verdere uitbreiding van de VVE naar kinderopvang lijkt gewenst, omdat daar relatief steeds meer doelgroepkinderen komen. Of dit inderdaad zo is, wordt duidelijk als de toeleiding /monitoring van alle peuters inzichtelijk is. Harde cijfers ontbreken nu nog. De verordening moet duidelijke criteria bevatten op grond waarvan de gemeente VVE in de kinderopvang kan bekostigen. Dit is een complex financieel en juridisch vraagstuk. De aanwezigheid van doelgroepkinderen is niet voldoende. Er moeten ook criteria worden vastgesteld over aanbod, kwaliteit, doorgaande lijn naar het basisonderwijs en effecten en er mag geen sprake zijn van het indirect financieren van kinderopvang.

4. Intensivering van werving en toeleiding

Het is een belangrijke prioriteit van de gemeente om in beeld te brengen welke kinderen je niet bereikt met het VVE-beleid, terwijl zij wel een taal- of ontwikkelingsachterstand hebben. Dit beeld kan leiden tot een sluitende aanpak. Hierover zijn gesprekken geweest met Raster en GGD IJsselland. Het non-bereik in Deventer schatten beide organisaties op (200 peuters). Door een korte toets bij het Consultatiebureau kunnen deze kinderen (bij 18 maanden) relatief eenvoudig worden opgespoord en doorverwezen.

De eerste signalering van taalachterstand bij kinderen gebeurt op de leeftijd van 18 maanden door de Consultatiebureaus. Die signalering gebeurt nu ook, maar leidt niet altijd tot actieve doorverwijzing naar Raster voor VVE. De nieuwe werkwijze is dat de consultatiebureaus een VVE-indicatie opstellen en deze meldt bij medewerkers van het Kenniscentrum 0-4 jaar. Een oudercontact-medewerker legt tijdens een huisbezoek uit waarom het kind een VVE-indicatie heeft gekregen. In het huisbezoek motiveert de medewerker de ouders voor deelname aan het VVE en bespreekt het praktische problemen. Daarnaast wordt met de ouders besproken wat hun bijdrage kan zijn aan de ontwikkeling van hun kind en krijgen ze informatie over de voorzieningen in de wijk. Indien nodig regelt de medewerker de inschrijving bij de voorschoolse voorziening.

Regelmatig is er sprake van taalachterstand bij ouders. Daarom worden ouders zo nodig actief begeleid naar een passende voorziening. Het resultaat is: kinderen met een VVE-indicatie zijn zodra ze twee zijn geplaatst in een voorschoolse voorziening met VVE-methodiek en ouders met taalachterstand zijn toe geleid naar een passende voorziening.

5. Ouderactiviteiten

Ouderactiviteiten vergroten het effect van VVE. De inspectie merkte op dat er wel veel ouderactiviteiten zijn, maar dat er geen sprake is van een gericht ouderbeleid dat gebaseerd is op een analyse van de ouderpopulatie per locatie/ buurt. In het kader van de uitvoering van het convenant zullen de ouderactiviteiten worden gemonitord en eventueel worden aangepast.

6. Monitoring

Op stedelijk niveau zijn vanaf 2007 geen resultaten van de VVE meer bekend, omdat de monitor niet meer wordt uitgevoerd. Voor het inzichtelijk maken van de resultaten van voor- en voorschoolse educatie, wordt de Deventer VVE-monitor opnieuw uitgevoerd. Over het zichtbaar maken van de effecten van voorschoolse educatie worden afspraken gemaakt met de partners en vastgelegd in het convenant. De monitor is breder dan alleen het in beeld brengen van de resultaten van VVE bij kinderen. Het gaat ook over bereik en condities (dagdelen, dubbele bezetting, scholingsniveau).

7. Vervroegde toelating basisonderwijs

Het ministerie biedt de mogelijkheid om op dertig verschillende plekken in het land te starten met een pilot "vervroegde toelating basisonderwijs". Kinderen krijgen een aanbod van vijf ochtenden – zodat kinderen daarna nog kunnen slapen (thuis of bij de kinderopvang). In die ochtenden biedt de school een breed ontwikkelprogramma aan met aandacht voor beweging, spel, expressie, sociale contacten en leren. De leerlijnen lopen door in groep 1 van de basisschool. De gemeente is in overleg met schoolbesturen over een dergelijke aanvraag bij het ministerie te doen. Indien het ministerie de aanvraag voor een pilot in Deventer niet honoreert, zal dit vanuit het Kenniscentrum worden opgezet.

8. Kenniscentrum 0-4 jaar.

Het Kenniscentrum 0 – 4 jaar (dit maakt onderdeel van de Deventer zorgstructuur) bundelt kennis en expertise van de CJG-partners. Ouders en professionals kunnen het Kenniscentrum 0-4 jaar bellen voor informatie of de inzet van één van de diensten. Het kenniscentrum maakt deel uit van de zorgstructuur 0-4 en combineert de expertise van CJG partnerorganisaties.

Het kenniscentrum 0 – 4 jaar kan zich onder andere verder bezig houden met:

- de individuele begeleiding van kinderen met een VVE-indicatie, bestaande uit een tweetal contactmomenten met het kind, woordenschatmonitoren en het opzetten van handelingsplannen;
- deskundigheidsbevordering VVE aan voorschoolse voorzieningen. Het kenniscentrum heeft specifieke deskundigheid op het gebied van implementatie en uitvoering van VVE binnen de voorschoolse voorziening;
- coördinatie van VVE in de keten voor- en voorschools;
- toetsing op twee momenten. De gegevens worden meegenomen in de gemeentelijke VVE-monitor;
- Warme overdracht van de voorschoolse voorziening naar het basisonderwijs. Hiervoor is een (nieuw) overdrachtsformulier en een vastgestelde procedure opgezet;
- Diagnostiek spraaktaalontwikkeling door een preventieve logopedist

9. Voorleesexpress

Kinderen met een taalachterstand hebben vaak ook ouders met een taalachterstand. In de omgeving waarin ze opgroeien, spelen lezen en voorlezen geen rol van belang. Het is belangrijk om de ouders en hun kinderen ook in hun thuisomgeving positief te stimuleren om iets te doen met taal. De Voorleesexpress is een laagdrempelige voorziening die voorlezen in het gezin stimuleert. Een vrijwilliger komt eens per week op een vast moment voorlezen in een gezin. Het doel is dat ouders het voorlezen uiteindelijk zelf gaan doen.

De Voorleesexpress is een aantal jaren geleden in Utrecht ontstaan en is inmiddels actief in veel andere steden in Nederland. De Voorleesexpress heeft onderzoek gedaan naar hun werkwijze en de resultaten zijn positief. De Voorleesexpress heeft de Alfabetiseringsprijs 2010 gewonnen evenals het Europees Talenlabel 2010, een prijs voor innovatieve taalprojecten.

Op dit moment is een pilot van de Voorleesexpress opgezet in wijk 2. Daar zijn de eerste geluiden positief. In tien gezinnen is inmiddels een vrijwilliger van de Voorleesexpress actief; er is inmiddels een wachtlijst van gezinnen die ook graag willen.

Draagvlak

Dit voorstel is tot stand gekomen in samenwerking met Sine Limite (dit is het samenwerkingsverband van alle basisscholen in Deventer) Raster en GGD IJsselland.

Financiën

Deventer ontvangt van de rijksoverheid een specifieke uitkering voor de bestrijding van onderwijsachterstanden en om een kwaliteitsimpuls aan kindcentra te geven.

De bedragen vanaf 2011 voor onderwijsachterstanden zijn door het ministerie van OCW bekend gemaakt. De uitkering wordt vastgesteld op basis van de leerlinggewichten op de basisscholen. Die bedraagt in Deventer 594. Per punt krijgt de gemeente een bedrag van € 3181,--. Dat betekent een bedrag van € 1.889.550,46 in 2011. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd voor loon- en prijsbijstellingen. Het bedrag is niet alleen bestemd voor VVE, maar ook voor de bestrijding van onderwijsachterstanden, waarvan VVE wel het belangrijkste onderdeel vormt. Er is een Rijksbijdrage om te kunnen investeren in de kwaliteit en toezicht van de kindcentra. Deze bedraagt € 210.381 -. Voorgesteld wordt dit bedrag bij de najaarsrapportage toe te voegen aan de begroting van product 216 (Kind en Jeugdbeleid).

VVE en OKE middelen €1.889.550,46 + € 210.381: € 2.099.931,46

Activiteit	Structureel	Incidenteel 2011	Incidenteel 2012
435 VVE peuterplekken	€ 1.101.460,00		
Kenniscentrum 0 - 4 jaar	€ 431.500,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00
Schakelklassen (Onderwijs)	€ 300.000,00		
Voorleesexpress			€ 75.000,00
Inhaalslag inspecties		€ 50.000,00	
Handhaving en toezicht	€ 100.000,00		
GGD-inspecties Kindcentra	€ 29.346,00		
VVE ouderprogramma	€ 80.000,00		
Monitoring		€ 60.000,00	
Projectkosten		€ 65.000,00	€ 65.000,00
Beleidsontwikkeling	€ 59.625,46		
Totaal	€ 2.099.931,46	€ 225.000,00	€ 190.000,00

Toelichting:

1. 435 VVE peuterplekken. Het streven is om in 2011 70 procent VVE-peuters te bereiken, in 2012 85 procent en in 2013 100 procent (435 peuters). Hierbij is eventueel ook ruimte voor nieuwe aanbieders van VVE.
2. Kenniscentrum. Voor het opzetten van het kenniscentrum zijn eenmalige middelen nodig. De structurele middelen zijn voor de individuele (extra) begeleiding van peuters en deskundigheidsbevordering van voorschoolse voorzieningen.
3. Schakelklassen. Dit bedrag is het gemiddelde van de afgelopen jaren en een schatting voor de toekomst. Het is tevens sterk afhankelijk van de ontwikkelingen in de wereld.
4. Voorleesexpress. Voor 2010 heeft er een gemeentelijke bijdrage plaatsgevonden en voor 2011 heeft het Oranjefonds een bijdrage geleverd. Voor 2012 en verder is nog geen financiering geregeld.
5. Inhaalslag inspecties. In het kader van de congruentie en het wisselen van de GGD is er sprake van extra toezicht geweest op kindcentra door GGD Gelre IJssel.
6. Handhaving en toezicht. Op grond van de wet OKE is toezicht en handhaving geïntensiveerd, waardoor extra ambtelijke inzet is vereist. Hieromtrent is een B&W-nota gemaakt.
7. GGD-inspecties. Dit zijn de kosten voor de inspecties van de kindcentra.
8. VVE-ouderprogramma. Dit betreft programma's / activiteiten voor ouders (met veelal zelf een taalachterstand) van VVE-peuters.
9. Monitoring. Door het opzetten van een monitoring gekoppeld aan de doorgaande leerlijn kunnen peuters worden gevolgd in hun ontwikkeling en kan er worden gekeken naar het rendement van de inzet van VVE-middelen.
10. Kosten van projecten.
11. Ambtelijke inzet.

De inzet van incidentele middelen (€ 415.000= € 225.000 voor 2011 en € 190.000 voor 2012) worden gedekt uit niet gebruikte BDU SIV 2005 – 2009 rijksbijdrage ter hoogte van € 61.647 en voor € 353.353 uit eenmalige middelen voor de invoering van de wet OKE.

Aanpak/ uitvoering

In het najaar zal er een convenant ondertekend worden door schoolbesturen, GGD IJsselland, Raster, Sine Limite en de gemeente.

Er wordt doorgegaan met het maken van uitvoerende afspraken voor de operationele invulling van het convenant. Speerpunt daarvan is dat er begin worden gemaakt met het beter bereiken van de kinderen en hun ouders die we nu niet bereiken (het zgn. non-bereik). Daarvoor gaan de consultatiebureaus met behulp van het kenniscentrum 0-4 jaar actief doorverwijzen. Daarnaast zullen de nieuwe initiatieven en de uitrol van de voorlees express over andere wijken starten. Alle activiteiten zullen worden aangestuurd vanuit de werkgroep VVE, die zal worden uitgebreid met een vertegenwoordiger GGD/ consultatiebureaus. Ook zal de werkgroep de sturing op de monitoring ter hand nemen. In de zomer 2012 zal de raad worden geïnformeerd over de stand van zaken rondom de feitelijke uitvoering van het convenant.

Bijlage: Samenvatting rapport van de Inspectie van het Onderwijs